

Pieczarki - biuletyn producenta pieczarek 02/2020

Drugi numer Biuletynu koncentruje się nad dwoma zagadnieniami - ochroną pieczarki oraz jej uprawą w okresie lata.

Ochrona

Numer ten zawiera Terminarz ochrony pieczarki na lata 2020-2021 wraz z komentarzem. Towarzyszy mu szereg artykułów poświęconych ochronie pieczarki. Z tego względu to ważna na najbliższe dwa lata publikacja dla każdego producenta pieczarek. Terminarz nie jest oficjalnym dokumentem publikowanym przez Ministerstwo Rolnictwa a jedynie autorskim opracowaniem wykonanym, jak wskazują autorzy, w oparciu o rejestr środków ochrony roślin dopuszczony do stosowania w Polsce. Innymi podobnymi dokumentami są Zintegrowana ochrona pieczarki, jak i rejestr pozostałości środków ochrony w pieczarce. Dopiero one razem pozwalają na efektywne działanie w tym zakresie. Stanowi to podstawę do opracowania, oceny i aktualizacji własnego programu ochrony pieczarki przed stratami powodowanymi przez choroby i szkodniki. Terminarz takim programem nie jest.

Moim zdaniem ważnym elementem terminarza powinna być metoda oceny fitosanitarnej obiektów pieczarkarskich z wykorzystaniem płytek stykowych i opadowych. Dopiero wprowadzenie tego elementu pozwala na ocenę skuteczności stosowanych preparatów, wykonywanych czynności itp. w trakcie uprawy a nie dopiero poprzez przebieg infekcji i strat. Prowadzone testy z zastosowaniem płytek nie potwierdzają, aby jak twierdzą autorzy dezynfekcja termiczna zabijała wszystkie choroby i szkodniki pieczarki znajdujące się w hali.

W Terminarzu znajdują się nowe preparaty biologiczne do zwalczania Trichodermy. Autorzy zwracają uwagę na brak pełnej ich skuteczności. Zagadnienie zielonych pleśni, ale głównie nieagresywnych ciągle to ważny problem w Polsce. Jaki będzie zakres zastosowania tych preparatów, kto powinien je stosować - kompostownia czy producent pieczarek w czasie załadunku podłoża, jaki będzie koszt i skuteczność to dopiero rozstrzygnie przyszłość? Moim zadaniem podstawowym problemem z zielonymi pleśniami jest przeżywanie ich form przetrwalnych w trakcie procesu produkcji kompostu a także prawdopodobnie autochtoniczne szczepy Trichodermy występujące tylko w Polsce. Powodować to może ograniczoną skuteczność preparatów opracowanych w innych krajach czy kontynentach.

Zwiększa się zakres stosowania fungicydów po nałożeniu okrywy przy jednoczesnym braku praktycznie stosowania chemicznych preparatów do zwalczania muchówek. Zamiennikiem insektycydów w pewnym stopniu może być gazowy ditlenek chloru stosowany do dezynfekcji hal przed szokiem termicznym. Skutecznie likwiduje on owady dorosłe i jaja.

Przyszłością dla ochrony pieczarek mają być preparaty biologiczne. Przegląd badań nad tym problemem prezentowany jest także w tym numerze.

Warto także zwrócić uwagę na inne podejście do zagadnienia skutecznego zapobiegania stratom powodowanym przez choroby i szkodniki w uprawie pieczarek. Opiera się ono o wykorzystanie

aktywnego tlenu wprowadzanego w formie gazowej do środowiska uprawy pieczarki. To wykorzystanie naturalnego mechanizmu ochrony pieczarki w środowisku, w którym ona bytuje. Zakłada ono, że oceniać należy zagrożenia chorobami i szkodnikami w momencie zakończenia nakładania podłoża i okrywy oraz wprowadzić zabiegi z wykorzystaniem ditlenku chloru, aby taki stan osiągnąć. Oceny wykonywać należy z wykorzystaniem płytek odciskowych i opadowych.

Warto także dokonać zmian redakcyjnych terminarza traktując oddzielnie produkcję surowców w tym okrywy a także likwidację uprawy i dezynfekcję pustych hal. Nic nie pieśże się o postępowaniu z podłożem fazy II. Etap o załadunku podłoża odnosi się jak należy przypuszczać, analizując tekst, do podłoża fazy III z okrywą mechanicznie ładowanych kombajnem.

Do zagadnienia ochrony pieczarki warto powracać ze względu na wielkość strat powodowanych przez choroby i szkodniki, ciągłe zagrożenie jak i nie zawsze efektywne podejście do zagadnienia. Wynika ono często z braku wiedzy jak i utartym a często niepopartymi wiedzą naukową poglądom w tym zakresie.

Lato

Drugim zagadnieniem poruszonym na łamach Biuletynu jest problem zagrożeń w uprawie, jaki stanowi lato. Obniżka plonów jest faktem. Przyczyny wynikają z przebiegu klimatu, który wpływa na mikroklimat, przebieg załadunku, produkcji i transportu podłoża i wyposażenie hali uprawowej.

Obserwacja praktyki wskazuje, że podstawowym rozwiązaniem tego problemu są bardzo wydajne przenośne schładzacze mechaniczne posiadające własny agregat, które pozwolą na obniżkę temperatury powietrza w hali uprawowej w okresie 3 pierwszych dób od załadunku do 2⁰ C. Pozwala to później na efektywne wykorzystanie posiadanego system klimatyzacji ze względu na brak efektów nadaktywności podłoża.

Wspomnienia

Sylwetkę niedawno zmarłego Wojtka Hajduka przybliży jego serdeczny przyjaciel Piotr Małuszyński. Wspomina go, jako swojego serdecznego przyjaciela. Z Wojtkiem Hajdukiem współpracowałem kilka lat w okresie dynamicznego rozwoju jego firmy w latach dziewięćdziesiątych. To on wdrożył do szerokiej produkcji podłoże fazy IV. Branży zabraknie jego uporu i kreatywności w jej rozwój.

Aktualności

Szybki powrót do produkcji sprzed pandemii spowodował zakłócenia na rynku i okresową nadprodukcję pieczarek. Zresztą to okres, w którym zwykle spotykamy się z tym zjawiskiem wynikającym z pojawienia się szerszej oferty warzyw w sklepach jak i niedostosowania wielkości produkcji. Rozwiązaniem pozostają kontrakty na zakup pieczarek w tym okresie i ewentualne dostosowanie wielkości produkcji do popytu.

dr Nikodem Sakson